

Gedragcode internationale student in het Nederlandse hoger onderwijs

Preambule

Overwegende dat

het Nederlandse hoger onderwijs verdere verbetering en versterking van de internationale samenwerking beoogt en Nederland zich met haar onderwijsinstellingen in het buitenland als kennissamenleving wil profileren;

de onderwijsinstellingen Nederlandse en internationale studenten in principe op dezelfde wijze behandelen, maar dat informatievoorziening aan en zorg voor internationale studenten in sommige opzichten nadere regulering behoeven, hetgeen de onderwijsinstellingen met deze gedragscode beogen te realiseren;

de onderwijsinstellingen kwalitatief goede internationale studenten wensen aan te trekken en voor de omgang met internationale studenten door middel van deze gedragscode een gestroomlijnde, op elkaar afgestemde gedragslijn vaststellen;

de gedragscode een aanvulling is op het bestaande wettelijke kader. Onder het bestaande wettelijk kader wordt in ieder geval verstaan artikel 3.41 van het Vreemdelingenbesluit 2000 en hoofdstuk B6 van de Vreemdelingen-circulaire 2000;

het van belang is dat de onderwijsinstellingen aan de internationale studenten een duidelijk en eenduidig beeld geven van het Nederlandse hoger onderwijssysteem en het door de onderwijsinstelling aangeboden onderwijs overeenkomstig de beschrijving in het Diploma Supplement zoals vastgesteld door het ministerie van OCW;

de onderwijsinstellingen in dat kader op een inzichtelijke, toegankelijke en eenduidige wijze informatie wensen te verstrekken over de kwaliteit van de geboden opleiding, de plaats die deze inneemt binnen het Nederlandse systeem, de geboden voorzieningen, de kosten voor studie en levensonderhoud alsmede over de toelatingseisen die worden gesteld aan internationale studenten;

de onderwijsinstelling het internationaliseringinstrumentarium van de overheid slechts kan gebruiken onder voorwaarde van zorgvuldige omgang met internationale studenten;

de overheid het aannemelijk acht dat de onderwijsinstellingen die deze gedragscode onderschrijven, uitvoeren en toepassen, zorgvuldig omgaan met internationale studenten;

de Nederlandse overheid de ondertekening van de gedragscode door de onderwijsinstellingen als voorwaarde stelt voor het kunnen verlenen van verblijfsvergunningen aan niet-EU ingezetenen voor studie op het niveau van hoger onderwijs;

de Nederlandse overheid de onderwijsinstellingen die deze gedragscode onderschrijven en uitvoeren, ondersteunt en van relevante informatie voorziet door middel van haar buitenlandse kantoren;

de onderwijsinstellingen die zich hebben aangesloten bij deze gedragscode, deze onderschrijven als uitgangspunt voor de relatie tussen internationale student en de onderwijsinstelling;

de onderwijsinstelling zich door ondertekening verplicht tot het naleven van de in de gedragscode opgenomen verplichtingen;

Zijn de onderwijsinstellingen overeengekomen zich te houden aan de volgende verplichtingen:

1 Definities

Agent:

een individu, bedrijf of andere organisatie die, al dan niet op commerciële basis, diensten aanbiedt aan (aankomende) internationale studenten die in Nederland wens te studeren of diensten aanbiedt aan een onderwijsinstelling voor het werven van internationale studenten.

Belanghebbende:

de internationale student, de onderwijsinstelling, de ministeries van BZ, OCW, LNV en Justitie.

Gedragscode:

voorzittende gedragscode internationale student in het Nederlandse hoger onderwijs.

Internationale student:

een student met een buitenlandse nationaliteit die zijn vooropleiding heeft genoten en de daaraan verbonden kwalificatie heeft behaald buiten het Koninkrijk der Nederlanden en die op basis van die vooropleiding zijn opleiding geheel of gedeeltelijk wenst voort te zetten aan een onderwijsinstelling in Nederland.

Onderwijsinstelling (tot invoering WHOO)

een volgens de WHW bekostigde of aangewezen instelling of in het kader van artikel 2 van de kaderwet subsidies Ministerie van Buitenlandse Zaken en de artikelen 2.4.6, 2.4.11 (sub c) en 2.4.12 (sub a en b) van de subsidieregeling Ministerie van Buitenlandse Zaken van 22 november 2004, gesubsidieerde instelling van hoger onderwijs dan wel een instelling die, door de NVAO of daarmee vergelijkbare accreditatiekaders, geaccrediteerd hoger onderwijs aanbiedt en die deze gedragscode ondertekend heeft en als deelnemende instelling is geregistreerd bij de registerbeheerder.

Onderwijsinstelling (na invoering WHOO)

een instelling van hoger onderwijs die, door de NVAO of daarmee vergelijkbare accreditatiekaders, geaccrediteerd hoger onderwijs aanbiedt en die deze gedragscode ondertekend heeft en als deelnemende instelling is geregistreerd bij de registerbeheerder.

Landelijke commissie:

de commissie zoals bedoeld in paragraaf 7.

Register:

het door de registerbeheerder bij te houden openbare register van onderwijsinstellingen die de gedragscode hebben ondertekend.

Registerbeheerder:

de Informatie Beheer Groep (IB-Groep).

Onderwijs:

al het hoger onderwijs dat wordt verzorgd door de onderwijsinstelling ten behoeve van de internationale student.

2 Informatievoorziening

- 2.1 De onderwijsinstelling stelt tijdig betrouwbare en eenvoudig toegankelijke informatie aan de internationale student ter beschikking met betrekking tot:
- de status van de opleiding in termen van accreditatie;
 - de criteria waaraan de kwaliteit van het onderwijs dient te voldoen, alsmede de interne procedures om deze kwaliteit te waarborgen;
 - een beschrijving van de opleiding en het te behalen getuigschrift alsmede de onderwijs- en examenregeling (of een daarmee vergelijkbare regeling) dan wel een samenvatting daarvan;
 - de toelatingseisen voor de opleiding, inclusief procedures voor toelating en inschrijving en de daarmee verbonden kosten;
 - de taal waarin het onderwijs gegeven wordt;
 - aanvullende vergoedingen die de onderwijsinstelling mogelijk van de student vraagt in het kader van het bovenstaande dan wel in paragraaf 3, 4 en 5 genoemde diensten;
 - deze gedragscode.

De bovengenoemde informatie omvat bij voorkeur een beschrijving van de kennis en de vaardigheden die de internationale student bij een succesvolle afronding zal hebben behaald.

- 2.2 De informatie die de onderwijsinstelling op grond van de gedragscode aan de internationale student verstrekt, dient in de Engelse taal, dan wel de taal waarin het onderwijs wordt gegeven, dan wel in de moedertaal van de internationale student, te worden verstrekt.
- 2.3 De onderwijsinstelling draagt er zorg voor dat bij haar reclame-uitingen en presentatie duidelijk de aard van de onderwijsinstelling en het onderwijs blijkt en dat hierbij en bij de werving van internationale studenten wordt gehandeld volgens de regels en normen zoals vastgelegd door de Nederlandse Reclame Code Commissie in de Reclame Code, met name de algemene code (I) en de bijzondere reclamecode voor cursussen (II-b). De onderwijsinstelling voert in de Engelse taal zijn naam zodanig dat de aard van de instelling hieruit duidelijk blijkt.

3 Agenten

- 3.1 Indien de onderwijsinstelling aan een agent opdracht geeft tot werving van internationale studenten, ziet de onderwijsinstelling erop toe dat de agent handelt in de geest van deze gedragscode. In de overeenkomst met de agent neemt de onderwijsinstelling de clausule op dat de overeenkomst terstond wordt ontbonden in het geval de agent zich niet houdt aan de gedragscode en aan de in het land van werving geldende (reclame)code. De onderwijsinstelling blijft ook bij uitbesteding van (een deel van) het proces van werving en selectie verantwoordelijk voor de toelating van de studenten.
- 3.2 De internationale student betaalt de voor het onderwijs en eventueel de toelating tot het onderwijs verschuldigde bedragen aan de onderwijsinstelling dan wel in het geval van *joint of double degree* programs aan de aan te wijzen (buitenlandse) onderwijsinstelling.
- 3.3 Indien wervings- of bemiddelingskosten verschuldigd zijn aan de agent, wordt in de overeenkomst tussen de onderwijsinstelling en de agent opgenomen door wie deze kosten aan de agent worden voldaan. De internationale student dient over de inhoud van deze bepaling uit de overeenkomst op grond van artikel 2.1 duidelijk te worden geïnformeerd.
- 3.4 De onderwijsinstelling maakt afspraken met de agent over het toezicht op zijn handelen. De onderwijsinstelling stelt zich tevens regelmatig op de hoogte van de ervaringen van de internationale studenten. De onderwijsinstelling geeft op verzoek van de landelijke commissie (zie artikel 7) inzicht in haar overeenkomsten met agenten. De onderwijsinstelling rapporteert een eventuele negatieve ervaring met agenten terstond aan de registerbeheerder. De registerbeheerder stelt een lijst samen van de agenten met wie onderwijsinstellingen negatieve ervaringen hebben opgedaan en legt de bevindingen voor aan de landelijke commissie. Op basis daarvan heeft de landelijke commissie de mogelijkheid om een aanbeveling aan de instellingen te doen. De onderwijsinstellingen nemen in de overeenkomsten met agenten op dat de overeenkomst aan derden ter inzage gegeven kan worden.

4 Toelating

- 4.1 Internationale studenten die om inschrijving verzoeken bij de onderwijsinstelling dienen aan te tonen dat zij beschikken over de benodigde vooropleiding, voldoende taalvaardigheid (zie par.4.2) en diploma's, gericht op de specifieke opleiding waarvoor inschrijving wordt verzocht. De onderwijsinstelling stelt deze vooropleidingseisen vast voorafgaand aan de werving van de internationale studenten voor de betreffende opleiding en controleert voorafgaand aan de toelating of de internationale student aan de gestelde eisen voldoet.
- 4.2 De onderwijsinstelling stelt voor het onderwijs dat zij aan internationale studenten aanbiedt de minimale taaleisen vast waaraan de internationale student moet voldoen en ziet erop toe dat de internationale student daaraan ook daadwerkelijk voldoet. Indien het gaat om Engelstalig onderwijs wordt in ieder geval een IELTS- of vergelijkbare score van tenminste 5 (vijf) voor het voorbereidende jaar gehanteerd, en voor het B- en M-niveau een score van tenminste 6 (zes).
- 4.3 De onderwijsinstelling zal de internationale student gemotiveerd toelating en/of inschrijving weigeren wanneer deze (i) niet aan de door de

onderwijsinstelling en/of de opleiding gestelde eisen voldoet, (ii) wanneer de internationale student niet inloot vanwege de *numerus fixus* of (iii) indien de toelating niet past in het beleid van de onderwijsinstelling. Dit laatste kan alleen bij niet-Europese studenten omdat Europese studenten gelijk behandeld worden als Nederlandse.

- 4.4 De onderwijsinstelling brengt de internationale student van de gemotiveerde weigering tot toelating en/of inschrijving als bedoeld in artikel 4.3 schriftelijk op de hoogte. De onderwijsinstelling vermeldt hierbij eventuele rechtsmiddelen, die door de internationale student in verband met de weigering kunnen worden gehanteerd.
- 4.5 De onderwijsinstelling kan voor de uitvoering van een toetsing van de taaleis, de vooropleiding en de diploma's een vergoeding vragen. De onderwijsinstelling is dan verplicht de internationale student hierover te informeren conform artikel 2.1.
- 4.6. Indien de onderwijsinstelling aan de internationale student de mogelijkheid biedt dan wel de verplichting oplegt om, teneinde tot het onderwijs te worden toegelaten, een voorbereidende opleiding van maximaal een jaar te volgen - waaronder tevens begrepen voorbereidend taalonderwijs - zal de onderwijsinstelling zich er vooraf van vergewissen dat de internationale student de voorbereidende opleiding naar verwachting succesvol zal afronden.

5 *Aanbod voor en begeleiding van internationale studenten*

- 5.1. De onderwijsinstelling voldoet aan de voor de instelling geldende nationale wettelijke eisen.
- 5.2 De instelling biedt internationale studenten alleen daadwerkelijk geaccrediteerd graadverlenend onderwijs aan. Accreditatie van de opleiding is uitgevoerd door de NVAO of door een accreditatieorganisatie die een vergelijkbare kwaliteit van werkzaamheden biedt. De Landelijke commissie zal een lijst van dergelijke accreditatieorganisaties opstellen. In uitzondering hierop geldt dat, voor opleidingen die op grond van de overgangsbepalingen (in de WHW) in het CROHO zijn opgenomen, zonder dat nog accreditatie heeft kunnen plaatsvinden, de onderwijsinstelling er garant voor staat dat het aangeboden onderwijs op het niveau van hoger onderwijs is en dat de instelling hiervoor kwaliteitsoordelen kan overleggen in de vorm van rapporten van externe kwaliteitszorg uit het in Nederland tot 2004 gebruikelijke visitatiestelsel..

Korte cursussen en maatwerk programma's op het niveau van hoger onderwijs kunnen eveneens aan internationale studenten worden aangeboden. Indien zij rechtstreeks herleidbaar zijn tot geaccrediteerde bachelor- of masteropleidingen wordt de kwaliteit van deze cursussen op die manier geborgd. Indien de cursus of het maatwerk programma niet rechtstreeks herleidbaar is tot een geaccrediteerd bachelor- of masterprogramma, dan dient de instelling de kwaliteit van betreffende cursus aan te kunnen tonen door middel van kwaliteitsborging gebaseerd op de kaders en procedures van het Nederlandse accreditatiestelsel.

- 5.3 De onderwijsinstelling ziet erop toe dat de docenten de taal waarin het onderwijs wordt gegeven voldoende beheersen.
- 5.4 De onderwijsinstelling maakt duidelijk welke diensten zij biedt aan de internationale student in het kader van het verkrijgen van een visum en een verblijfsvergunning, huisvesting, introductie en begeleiding. In haar voorlichtingsmateriaal geeft de onderwijsinstelling duidelijk aan welke diensten zij in dit kader aanbiedt en wat de daaraan verbonden kosten zijn conform artikel 2.1.
- 5.5 Zodra de onderwijsinstelling signaleert dat de internationale student geen onderwijs meer volgt zonder dat daartoe dwingende of zwaarwichtige redenen bestaan zal de onderwijsinstelling de IND hierover inlichten. De onderwijsinstelling geeft desgevraagd aan op welke wijze aan deze verplichting invulling wordt gegeven.
- 5.6 De onderwijsinstelling heeft de verplichting het aangeboden onderwijs daadwerkelijk te geven. Indien het onderwijs desondanks om gegronde redenen wordt geannuleerd, geschiedt dit niet later dan drie maanden voorafgaand aan de aanvang van het onderwijs, korte cursussen en maatwerk uitgezonderd. Indien de internationale student reeds in Nederland is met het oog op het volgen van dit onderwijs, is de onderwijsinstelling gehouden om in overleg met de internationale student zo mogelijk een passend alternatief te zoeken en de internationale student te informeren over de (daartoe) te volgen procedures.

6 *Register deelnemende onderwijsinstellingen en de taken en bevoegdheden van de registerbeheerder*

- 6.1 Om door de registerbeheerder ingeschreven te worden in het register dient de onderwijsinstelling aan de registerbeheerder aan te tonen dat:
 - a) het bestuur van de onderwijsinstelling deze gedragscode onderschrijft door middel van ondertekening;
 - b) de informatie conform artikelen 2.1, 3.3 en 4.5 verstrekt wordt.
- 6.2 Het register wordt door de registerbeheerder bekend gemaakt via de websites van de registerbeheerder en via andere publicaties in de Nederlandse en Engelse taal.
- 6.3 Een onderwijsinstelling kan op eigen verzoek dan wel overeenkomstig het gestelde in artikel 7.8 op last van de landelijke commissie door de registerbeheerder uit het register worden verwijderd.
- 6.4 Indien een onderwijsinstelling aan het register wordt toegevoegd dan wel wordt verwijderd, wordt dit door de registerbeheerder gepubliceerd. De registerbeheerder vermeldt hierbij de reden van verwijdering.
- 6.5 Onverminderd de overige in deze gedragscode genoemde taken omvatten de taken van de registerbeheerder:
 - a) de registratie van klachten;
 - b) het opstellen van een jaarverslag ten behoeve van de vaststelling door de Landelijke Commissie;
 - c) de verstrekking van informatie aan belanghebbenden.

7 Bevoegdheid landelijke commissie

- 7.1 De onderwijsinstellingen stellen een landelijke commissie in en omschrijven de bevoegdheden van deze commissie nader. De onderwijsinstellingen benoemen telkens voor een zittingsduur van één jaar de leden van de landelijke commissie. De registerbeheerder informeert belanghebbenden over de samenstelling van de landelijke commissie.
- 7.2 De landelijke commissie is onafhankelijk en bestaat uit zes leden. De VSNU benoemt twee leden en twee plaatsvervangende leden, de HBO-raad benoemt twee leden en twee plaatsvervangende leden, FION benoemt een lid en een plaatsvervangend lid en PAEPON benoemt een lid en een plaatsvervangend lid. De landelijke commissie benoemt een voorzitter die niet behoort tot de kring van belanghebbenden. Mocht een eventuele klacht betrekking hebben op of afkomstig zijn van een onderwijsinstelling van wie een lid in de commissie zitting heeft, dan staat het betrokken lid zijn plaats af aan een plaatsvervangend lid afkomstig van een andere onderwijsinstelling.
- 7.3 De landelijke commissie heeft als taak naleving van de gedragscode te bevorderen en het handelen van de onderwijsinstelling te toetsen aan de gedragscode. Zij doet dit onder andere door (i) de behandeling van klachten die op grond van de gedragscode kunnen worden ingediend en (ii) wijzigingen van de gedragscode te toetsen.
- 7.4 Om aan haar taken invulling te kunnen geven zal de landelijke commissie een reglement opstellen dat onlosmakelijk onderdeel uitmaakt van deze gedragscode. In dit reglement zal tevens worden opgenomen welke klachten (zie 7.6) belanghebbenden kunnen indienen, op welke wijze deze worden behandeld en wat de mogelijke sancties zijn indien de klacht gegrond wordt verklaard.
- 7.5 De belanghebbende die van mening is dat een onderwijsinstelling niet in overeenstemming met deze gedragscode gehandeld heeft, dient eerst een klacht in te dienen bij het bevoegde gezag van de onderwijsinstelling. De onderwijsinstelling draagt er zorg voor dat bestaande of eventueel nieuw in te richten interne klachtenprocedures openstaan voor klachten in het kader van de gedragscode.
- 7.6 Indien de klagende belanghebbende van mening is dat de onderwijsinstelling een klacht niet naar behoren heeft afgehandeld dan wel nog steeds van opvatting is dat de onderwijsinstelling zich niet aan de gedragscode houdt, kan de belanghebbende de verantwoording ten aanzien van de klacht en de reactie daarop door de onderwijsinstelling voorleggen aan de landelijke commissie.
- 7.7 Indien de landelijke commissie, na hoor en wederhoor van de klagende belanghebbende en de onderwijsinstelling, vaststelt dat een onderwijsinstelling deze gedragscode niet nakomt, stelt zij de onderwijsinstelling en de klager op de hoogte van haar beslissing en de eventuele gevolgen daarvan.
- 7.8 Indien de landelijke commissie besluit tot verwijdering uit het register, neemt zij tevens een besluit over de duur van de verwijdering, alsmede onder welke

voorwaarden de onderwijsinstelling weer kan worden toegelaten tot het register.

- 7.9 De landelijke commissie deelt de beslissing binnen een maand schriftelijk mee aan de onderwijsinstelling, de klagende belanghebbende, de IND en OCW.
- 7.10 Indien de onderwijsinstelling het niet eens is met de beslissing van de Landelijke Commissie, kan zij binnen een maand na ontvangst van de beslissing als bedoeld in artikel 7.9 het oordeel van de landelijke commissie onderwerpen aan arbitrage via het Nederlands Arbitrage Instituut dan wel een alternatieve arbitrageregeling.
- 7.11 De beslissing van de landelijke commissie kan niet eerder worden uitgevoerd dan nadat:
- de onderwijsinstelling schriftelijk heeft aangegeven in de beslissing te berusten; dan wel
 - nadat in de arbitrage procedure een onherroepelijk eindoordeel is geveld; dan wel
 - nadat de arbitrage met instemming van zowel de onderwijsinstelling als de landelijke commissie is ingetrokken.

Indien de onderwijsinstelling binnen de daarvoor gestelde termijn geen arbitrage aanhangig maakt dan wel schriftelijk bevestigt in de uitspraak te berusten, is de uitspraak onherroepelijk.

- 7.12 De Nederlandse overheid neemt alle kosten van de landelijke commissie en de betreffende onderwijsinstelling die voortvloeien uit de arbitrage voor haar rekening.
- 7.13 De registerbeheerder fungeert als secretaris van de landelijke commissie. In die hoedanigheid brengt zij de Onderwijsinspectie op de hoogte van alle gegronde klachten die bij de landelijke commissie zijn ingediend.

8 Ingangsdatum en beginsituatie

- 8.1 De gedragscode treedt in werking op 1 mei 2006.
- 8.2 Het bestuur van de onderwijsinstelling kan besluiten de deelname in te trekken, mits het daartoe strekkende besluit tenminste zes maanden voor de beoogde beëindigingdatum wordt genomen. De beëindigingdatum valt samen met het begin van hun respectievelijke studiejaar. In dat geval informeert de betrokken onderwijsinstelling de registerbeheerder en de landelijke commissie.
- 8.3 Indien een belanghebbende een aanpassing van de gedragscode voorstelt of indien door wijzigingen in wetgeving dan wel om andere redenen aanpassing van de gedragscode wenselijk dan wel noodzakelijk is zorgt de registerbeheerder voor de bekendmaking van de wijziging en verspreiding van de aangepaste gedragscode. Wijziging is slechts mogelijk indien de landelijke commissie heeft ingestemd, behoudens indien er sprake is van dwingendrechtelijke wetgeving. In dat laatste geval zal de registerbeheerder

de tekst van de gedragscode zo spoedig mogelijk in overeenstemming brengen met de betreffende regelgeving.

- 8.4 Na drie jaar vindt er, door in ieder geval de betrokken instellingen, de belanghebbenden en de registerbeheerder een evaluatie plaats van de inhoud en werking van de gedragscode. Op grond van deze evaluatie zal de gedragscode uiterlijk 1 september 2009 al dan niet gewijzigd worden vastgesteld en ondertekend door de onderwijsinstellingen. Het initiatief hiertoe wordt genomen door de landelijke commissie.
- 8.5 De onderwijsinstelling verbindt zich ertoe zoveel mogelijk te handelen in de geest van de gedragscode, ook wat betreft zaken waarover niets in de gedragscode is opgenomen.

Lijst gebruikte afkortingen

BZ:	Ministerie van Buitenlandse Zaken
CBAP:	Centraal Bureau Aanmelding en Plaatsing
CROHO:	Centraal Register Opleidingen in het Hoger Onderwijs
FION:	Federatie Internationaal Onderwijsinstellingen in Nederland
HBO-raad:	Belangen- en werkgeversvereniging van de Nederlandse hogescholen
IB-Groep:	Informatie Beheer Groep
IELTS:	<i>International English Language Testing System</i>
IND:	Immigratie en Naturalisatiedienst
LNV:	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
NVAO:	Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie
OCW:	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
PAEPON:	Platform van Aangewezen / Erkende Particuliere Onderwijsinstellingen in Nederland
VSNU:	Vereniging van Universiteiten
WHW:	Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek

Register deelnemende onderwijsinstellingen

PM